

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetők és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDÉK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Községi jegyzők nyugdíjalapja.

Régi kívánsága az alsófehérvármegyei községi jegyzőknek, hogy nyugdíjalapjuk legyen. Meg is szolgálnak reá, a törvény is rendeli. És mégis év év után telik, terv tervet követ, sőt bizottságot is küldött ki a vármegye, hogy adjon tanácsot: hogyan és miből teremtsék a pénzt. Mert pénz, még pedig sok pénz kell ehhez is, mint annyi máséhoz, és e pénzt sehonnan más-helyről nem lehet elő varázsolni, csakis saját jövedelmeink megrovásából. Amde aligha van valahol vármegye, melynek annyit kellene teremteni a közdolgokban, mint vármegyénknek.

Földrajzi viszonyai, közgazdasági helyzete, a sok pusztítás, mely a multban érte, — nagy és nehéz feladattá tette minden lépését a haladás terén. Kórházat, beteg alapot teremtett rovatából. Egy honvéd laktanyát épített rovatából. Abrudbányán egy nagyszerű laktanyát emeltett rovatából. Megteremtette a megyei tisztviselők nyugdíj alapját részben rovatából. Nagy és terjedelmes uthálózatot kell kiépíteni és fentartani rovatából. Az egyes községek rovatából tartják fenn közigazgatásukat. Az egyházi és iskolai fenntartási alapját ismét csak a rovatallal fedezi. És mindezek után részben ismét csak rovatallal kell létesíteni a községi jegyzők nyugdíj alapját is.

Mondanunk sem kell talán, hogy a jó közigazgatás legkiválóbb közegei a szolgabírák és a közigazgatók. Ők érintkeznek közvetlenül a lakossággal; hozzájuk fordul első sorban a nép, az ő kezeiken megy keresztül a felsőbbséghez intézett kérelmek legnagyobb része; az ő informatiáik, javaslataik szolgálnak a legtöbb kérdésben alapul, az ő magatartásuk, munkásságuk, eljárásuk ké-

pezi közvetlen forrását azon ítéletnek, melyet a község a közigazgatás jóságá, vagy rosszassága felett mond. Bizalomnak és hűségnek egyaránt ők első sorban az okozói. Mindez nagy felelősséggel járó feladat, mely türelmet, kitartást, buzgalmas okos belátást, gyors feltalálási képességet, nagy tapasztalati jártasságot és sok tanulást igényel az élet ismeretében s a törvények, rendeletek halmazában egyaránt. Mig azonban a szolgabírák általában a megyei tisztviselők nyugdíjaira nézve, ha eddig nem is valami különös mérvben, de a jövőre nézve mégis csak kielégítőleg van gondoskodás téve, — a közigazgatókért, a közigazgatási élet fontos, nélkülözhetlen faktoriáiért csak ezután tehetnek megfelelő intézkedést.

Ugy véljük, hogy legjobb alapul szolgálhat az állami és a megyei nyugdíj szabályzat. A közigazgatók és a vármegyei községének együttes hozzájárulásával vétettek meg az alap. Minden közigazgató 500 trt. után, — akinek több fizetése van, az után, — megfizeti a belépti díjat és évenként a 3—4% járulékot.

A vármegye bizonyos százalékban megállapított rovatallal járul hozzá pl. 6—10 évig. Tíz évi szolgálat a fizetés után 4 százaléka képezi a nyugdíjat, folytatólag évenként 2 százalékkal több. Az özvegyek a fizetés 4 százalékát kapják. Aki nem fizet, azon végrehajtás utján szedetik fel a díj. Ha 3-szor elmulasztja a fizetést, kizáratik a nyugdíj alap részei körül s elveszti befizetett díjait. A régi jegyzők 10 évre visszamenőleg befizethetnék díjait pl. 2 év alatt s ezzel azt nyernek, hogy nyugdíjkepesekké válván, 2 év múlva, szolgálatképtelenség esetében, élvezhetnék fáradságuk díját.

Ha jó, képzett, állandó szolgálatra kész, meg-

bízható közigazgatókat akarunk, szigorú ellenőrzés mellett biztosítsuk jövőjét, ők biztosítani fogják nekünk a jó közigazgatást.

Dr. DÁRDAI SÁNDOR,

a nagyenyedi országgyűlési képviselő választó kerület képviselője, mint lapunk mult számának hírei közt olvasható volt, szeptember 26-án barátai látogatására lerándult, s mivel elfoglaltsága csak kevés időt engedett az itt időzésre, felkérés folytán számosan gyűltek össze egy rögtönzött vacsorára a „Két Hattyú“ szállodában, hogy a t. képviselő urral találkozhassanak s nézeteit hallják a mostani — kétségtelenül érdekes — bár nem tisztá politikai viszonyok között. És az természetes is, hogy mostanában akár minő jellegű legyen valamely összejövetel, a fontosabb politikai mozzanatok felől foly a tárgyalás, miből a sokféle kérdés folytán a képviselőnek legnagyobb rész jut ki.

A Munkácsi által igen jól kiállított vacsora közben, Kovács Gyula polgármester emelt először poharat vendégünkre s rámutatva képviselői hivatásában teljesített buzgó munkálkodására, elismeréssel említi fel mint Bayed városát és polgárságát legközelebből érdeklő ügyben: a regale megváltás kedvező keresztül vitelében tanusított eredményes fáradozását.

Dárdai képviselő kijelenté, hogy egyszerűen kötelességét teljesíti, ha valamit kerülete érdekében tehet, rá tér azon folytonos küzdelmekre, melyeket általában az életben s különösen a politikai terén tapasztalhatunk.

Régebben — ugymond — egy-egy nagy horderejű politikai eszmének valóstítása sokszor több országgyűlésen keresztül tárgyalott, ma a gőz- és villanyerő korakában a politikai eszmék is gyorsabban érlelődnek és a modern parlamentarismus mely a megyék utasítási jogát a képviselőknek ép úgy mint a parlamenti kormány felelőségének elvével pótolta, lehetővé tette az akadálytalan gyors haladást. Ezért vajmi nehéz 5 évre előre a politikai pártállást változhatlanul meghatározni, midőn

TÁRCA.

Abrudbánya és Zalathna szomorú napjai 1848 és 1849-ben.

(Folytatás.)

II.

Hatvani őrnagy expedíciója, és Abrudbánya elpusztulása 1849. május 10 én.

Nem lévén céloim részletes leírását adni az itt történeteknek, az olvasóra bízom elképzelni azt, hogy mit művelhetett egy felbőszült, műveletlen csorda a segítség nélkül maradt szerencsétlenekkel.

Annnyit azonban megemlíteni szükségesnek tartok, hogy az ut fel egész az emlékkéig a szónak szoros értelmében be volt fedve köpenyekkel. elhánt borjakkal, különemű fegyverekkel és holt testekkel, már akkor, mikor én ott keresztül vonultam.

Nem tudtam ez ideig sehogy kikurkászni, hogy ki nek támadott az szerencsés gondolata, hogy a menekülő sereg az Ompoly völgyét hagyja el és a Grohás patakán vonuljon fel Dupepiatra felé.

Szerencsés gondolatnak azért mondom: mert már a Zalathna vidéki falvak az oláhok élő-telegraphja által értesítve voltak, a menekülőknélk arra felé való vonulásáról, mit leginkább bizonyít azon körülmény, miszerint azok közül, kik azon uton próbáltak szerencsét, senki menekülni nem tudott, hanem egy-ze leülelt ott, a hol találták, más részét pedig egy az ut mellett fekvő hgyabányába zárták, illetőleg betemették, hol éhen kellett elveszniök. Egy nehányat még elfogtak és Zalathnára vittek fogságba, honnan egy, a borbándi táborból felküldött honvéd csapat (Kovács Ignác vezérlete alatt) kiszabadította és magával vitte.

Az Ompoly völgyéből a Körös völgyébe a Grohás nevű hegyen ment a menekülő sereg keresztül.

Rendesen ellentállás nem történhetett; mert az oláh tábor elmaradt a Cserbuly völgyében fosztogatni és öldökölni a magyarokat, itt (Dupepiatra) csupán az otthon maradt őreg férfiak és asszonyok, továbbá oly egyének dühének voltak kitéve, kik félőkben honn maradtak.

A ki figyelemmel kísérte a vihar által korbácsolt fellegek járását, annak lehet csak helyes fogalma a menekülő sereg átvonulásáról Dupapiatra határan. a mi mintegy 4 óráig tartott.

Megadván Hatvani az oláhok által történt megrohánáskor a jelszó: „huszárak előre! tisztársaim ment sük meg magunkat,“ mindenki igyekezett előre, az Őrnagy és a huszárak közelében biztonságban híven megmaradását,

Atya gyermekét, gyermek szülőit, testvét-testvért, barát-barátját számba nem véve, rohant előre.

Az egész dupepiatrai völgy hosszában csoportok képződtek a menekülőkből és csoportok minden pillanatban változtak; mert ha valaki megpillantott nem messze egy más csoportot; azonnal igyekezett azt elérni de számításában sokszor keservesen csalódott, — mert habár rövid volt is a távolság egy-egy elbujva volt oláh, vagy több oláh, mint a sas, reácsaptak fejszével, karóval vagy kővel leütötték, mielőtt egyet nyikkanhatott volna és azzal eltűntek.

Voltak öregek, gyermekek és betegek a menekülő között, a kik a csoportokkal — a futásban — tartani nem tudtak, az ilyeneket, ha tíz lépésre elmaradtak, már kifogták és agyonverték az oláhok a többiek szemé láttára.

Megtörtént, hogy 8—10 magyar próbálta a menekülést, az ilyeneket befogták, félreeső házakba hurcolták, s ha nem volt szerencséjük, hogy hamar magyar csapat menjen arra felé, irgalom nélkül felkoncolták, — megtörtént,

hogy egy-egy öreg oláhné a hegyoldalról követ dobva le a legizmosabb embert azonnal agyonütötte.

Közepe táján a völgy elszűkült, a patak két meredek szikla közé szorult, elannyira, hogy utat is a sziklába kellett vágni.

E helyen a víz elvult tövissel és kővekkel gátolva annyira, hogy a kinőtt férfi is derékuk felül ment a vízbe. A sziklának az ut felől levő részén sziklásszálak által védett helyekről hengergették a kőveket, a melyek egész sorokat (8—10 embert) vertek le a vízbe.

Itt esett el szemem látására azon halálfejes főhadnagy, a ki Viztáhtól a cserbui völgyben elbucszott.

Mire a menekülők nagy része Bucsesdre érkezett, már sötét volt, az erősebbek tovább haladtak! de egy nagy csoport (általólag mintegy 200) egy Vicean nevű oláhországi menekülttel egyetemben, be ment az ut mellett fekvő házába a bucsesdi papnak, pihenni, hogy az oláhok által megtámadtatván, nagy rész felkoncoltatott.

Viceant az oláhok elfogták, a mi Janucnak tudomására jutott, azonnal szoros parancsot adott ki, hogy a foglyot — minden bántódás nélkül, — elbete vezessék. Ismervén azonban embereinek megbízhatatlanságát, Abrudbányáról a Csernicz völgyén fel jó messze lovagolt elibe s fedezete aldt szállította be Abrudbányára.

Viceant mind a magyarok, mind az oláhok gyanusították, a magyarok azt hitték, hogy ő esalta és pedig szantszándékkal a mérszárszékre azokat, kik a bucsesdi pap házába leültek; az oláhok pedig azért, mert az egész vonulás alatt folyton folyást lövöldözte az oláhokat.

Mikor a menekülők a bleseni patakhoz értek, már késő idő volt. A patak vize a sok esőzés miatt nagyon megáradott, a sötétség áthatatlan volt.

A vizen keresztül egyetlen fából készült palló vezetett át, a palló két végénél sánc volt ásva, mi az oláhok erődítésül használták. Először a sáncokon kellett keresztül vergődni, azután a rohanó ár felett a keskeny pallón

maguk a pártok is megváltoztathatják álláspontjukat. O mindég a szervez fejlődéshez és az államosítás létfeltételeihez szükséges előzményeknek szószólója volt. Legutóbb is azon álláspontot foglalta el, hogy a közigazgatás államosítása csak is a közigazgatási bíraskodással egyidejűleg legyen életbeléptethető. Ezen álláspontja teljes érvényesülésre nem juthatott. de semmivel sem lett volna indokolható, hogy a kormány megnyugtató nyilatkozataival szemben, az egyik ellenzéki pártnál is merevebb álláspontot foglaljon el. Az időleges megoldás csak megszakításnak tekinthető s ezért maga részéről ohaj totta az országgyűlés feloszlását, hogy elvi alapon nyugvó választási küzdelem alapján a multnak kötelekeitől ment pártalakulások fejlődjenek. Az obstructióra nézve azt mondja, hogy a kisebbség jogának védelme ép oly követelménye a parlamentarizmusnak mint a többség akaratának érvényesülése, az egyik tekintetben biztosítékokra van szükség, ha nem akarjuk hogy a kisebbség oly veto jogával bírjon, mely hazánkat is Lengyelország sorsára juttathatja.

Most ugyancsak baráti körben akar egy poharat kocintani, de később, vagy mikor választói kívánják formailag is beszámolni eljárásáról kötelességének ismeri. Poharát jelenlévő barátaira és Enyed városára emeli.

Csátó János alispán kiemeli, hogy már a midőn Dárdait először megismerte, őszinte barátság és vonalom fejlődött ki iránta s ez később csak fokozódott. Szívesen meg hallgatta politikai nézeteit is, egy kérdésben azonban nem lehet vele egy nézetben: a közigazgatás államosítása kérdésében. Ő követelje azon nézetnek, melyet Alsófehérvármegye a municipalis rendszer tekintetében feliratában kifejtett, ehhez nemcsak kötelességből, mint a vármegye alispánja ragaszkodik, hanem teljes meggyőződésből. Am kövesse mindenki szabadon meggyőződését, ő haláláig fog ragaszkodni az övéhez. De azért a kölcsönös becsülés és barátság fennáll közte és Dárdai között, habár el is tér nézetük mindaddig, míg a törvényhozás határoz, mert hiszen a törvényeknek mindenki köteles engedelmeskedni, — poharát Dárdaira emeli. Török Bertalan főjegyző kiemelve azon liberalis, józan gondolkodású irányt, melyet Dárdai a törvényhozás alkotásai körül követett, s melyet a közigazgatás államosítása kérdésében is maga részéről szem előtt tartott, — ugy látja, hogy habár a közigazgatás kérdésében nem egyeznek is meg, fennmarad még igen számos és fontos kérdés, melynek megoldására a liberalizmus zászlója alatt együtt küzdhetnek mindnyájan.

Dr. Jenei Elek a vas jellemű, elveit szilárdan ragaszkodó Csátó János alispánra emeli poharát.

Csátó János alispán kiemelve fővárosi kulturális intézményeinknek, jelesen a M. Tudományos Akademiának s a Magyar Nemzeti Múzeumnak fontosságát s a hazai történet írás nagy jelentőségét, elismeréssel szól azon férfiakról, kiknek munkássága szerez tekintélyt ezen intézményeknek. Ezen munkás, tevékeny tudományos férfiak egyikére a jelenlévő Majláth Béla akadémiai tagra, a M. N. Múzeumi könyvtár igazgatójára, hazai történetünk számos nevezetes része irójára emeli poharát.

és végül a második sánc, mely utat a nagy sötétség miatt csak négykézláb lehetett megtenni.

Fájdalmasan esett a szerencsés menekülőknek halálani vízbehaló társaik cuppanásait s azután semmit, mert az ár oly sebes volt, hogy mielőtt a szerencsétlen kiálthatott volna már messze ragadta az magával; de ha épen kiálthatott volna is valamelyik, a sűrű sötétségben nem lett volna mód segíteni rajta.

A blesenyi vizen túl már az oláhoktól tartani nem lehetett; de iszonyu fárasztó volt az ut a sötétben, kivált Mihemben, hol az esőzés követbeztébeu felázott szivajkos sárban alig alig lehetett vászorogni.

Viradat felé egy-egy rész Arádon, másrészt a Brádhoz közel fekvő Diszorka hegy tetején, a harmadik pedig Drápeán pihent meg egy keveset.

Mikor a menekülők eleje Brádra ért, már sem Hatvaninak, sem a fedezetül ott maradt katonaságnak nyoma sem látszott, mind elotródott; annyit azonban megtettek mégis, miszerint cigányokat biztak meg azzal, hogy a kiéhezett menekülteket vezessék oda, a hol kenyér és pálinka volt készletben.

Dacára annak, hogy itt már nem lehetett félni az oláhoktól; minden ember csak addig mulatott, a míg egy pár korty pálinkától kevés erőt szerzett és a míg kevés kenyeret vett megához.

Innentől kezdve látszott csak meg a menekültek nyomorúságos volta, a mikor félsz által nem üzelve, kiki ugymint, a hogy fáradt, beteg teste vagy ereje menni engedte.

Estére a menekült sereg Nagy Halmágyra ért, honnan mintegy másfél orai pihenés után tovább indultak, szállingózva.

A kirendelt fuvarok legnagyobb részét sebesültek,

Majláth Béla felemlítvén, hogy 17 éves korában állván be a szabadságharc küzdő sorába, 17 csatában vett részt, de ezzel is csak kötelességet teljesített mint vele együtt sokan. Ebből kiindulva a haza iránti kötelességekről szól s élteti Enyed város közönségét és Dárdai képviselőt.

És megérdemvén eképpen a tosztok árja, folyt majdnem éjjelég.

Dárdai S., ki Csátó J. alispán vendége volt, másnap este utazott haza Budapestre.

Nagyenyed vasuti teheráru forgalma.

A közérdek 27-ik számában e tárgyban irt cikkemhez fűzött szerkesztői megjegyzéseket oly figyelemre méltóknak találtam, hogy célszerűnek látszott a kifejtett szempontoknak megfelelőleg az egész teheráru forgalom részletes megvizsgálása azon irányban nem terhelő-e a 3 kros utadó némely kevésbé értékes árukra nézve?

És valóban találunk ilyeneket.

Az oly tömegárúk, melyeknek 100 métermázsás, kocsirakománya nem éri el a 300 frt értékét, de a 200 frtot meghaladja 2 kr. utadónál többel nem terhelhetők mázsánként, ilyen a cserhøj, esont és rongy,

A 100—200 frt értékű kocsirakományok 1 kr. utadót bírnak meg mázsánként, ilyen a hulló alma.

A 100 frton alóli értékűek fél krt viselhetnek el, ilyenek a tűzifa, kő és föld, téglá és cserép, cukorrépa széna és szalma.

Az állami egyedárúk (dohány és só) utvámmentesekké teendők.

Ezen alapon minden áru, értékének egy százalékánál kisebb utadót terhet viselne és ekkora utvám az olesó tömegárúk forgalmát sem bémítaná.

Az utadó jövedelem ezen számítás szerint a következő lett volna:

	1889-ben	1890-ben
A 3 kros utvám után	1043 frt 44	772 frt 20 kr.
A 2 " " "	146 " "	306 " "
Az 1 " " "	15 " "	" "
A fél " " "	55 " 50	102 " 50 "
Összes bevétel:	1258 frt 94	1180 frt 70 kr.

Levonva 5% beszedési költséget 1196 frt — 1121 frt 67 kr.

Tekintetbe véve a forgalmi ingadozásokat is, 1000 frt évi jövedelemnél nem lehet többet egy kölcsön fedezeti alapjánál számításba venni. Ily formán csak 20,000 frtos kölcsön volna felvehető.

Számba vehető ezzel szemben azon körülmény, hogy az 1890. évi I. t. c. a vasutakhoz vezető új utak építési költségeinek egy harmad részét a községre, egy harmad részét az államra, egy harmad részét a törvényhatósága rója.

Ezen címen hat-hat ezer frt volna kérhető, az épültkiszájtási és faültetési költségek levonása után, melyek a várost terhelnék, az államtól és megyétől.

Jelenleg a beszállítási díj, az indóháztól a Főtérig

vagy magukat marodinsok jelentet katonák foglalták el, míg a többi menekültek nagyobb része gyalog baktatott a koromsötét éjben, a szük uton tovább, bele-bele botolva az egymás elébe tolakodó szekerekbe.

A csapat eleje reggel (21-én) jókor már Lyoszász helyre érkezett, a míg egy része csak este ért oda.

22 én akasztatta fel Hatvani Butyánt az oláh praefektet a vendéglővel szemben, egy a Körös partján levő fűzfára.

Ezen esemény lefolyását azon időben így beszélték: Buttyán a vendéglő közelében levő udvarházban volt szállva Hatvanival, a kivel még az a p reggel együtt érkezett.

Elvégezvén a reggelizést, Hatvani sőtálni kezd le és fel a szobában s egyszer csak oda fordul Buttyánhoz ezen szavakkal: „Én magát ma felakasztom!”

Buttyán, kinek a kivonulás és több napon Brádou mulatása alatt akárhányszor módjában lett volna menekülni, s kinek állítólag Hatvani megígérte, hogy Debreczebe viendi magával, hihetetlennek tartván, megátközve ezt feléle: „az Örnagy ur tréfál!”

De Hatvani csak erősítette szándéka komolyságát mindaddig, a míg azt végrehajtatta, még pedig nem találkoztván senki, a ki a hóhér szerepét magára vállalná; kénytelen volt Buttyán maga-magának akasztani a köteleket a nyakába.

Én a processust a vendéglő torácából néztem. a többi menekült társammal.

Valamint akkor, ugy bizonyosan ezentul sem fog senki annak okára jönni, hogy mi indíthatta Hatvanit oly hirtelen a Buttyán felakasztására? de mindamellett szükségesnek tartom félemlíteni, hadd lássa az utókor, minő vélemény usalkodott Hatvani fölött.

métermázsánkat a teherkocsival (stráf szekér) 15 kr. Vajjon nem várható-e, hogy ezen díj 12 krra fog mérsékeltetni, midőn az ut 600 öltre rövidült, a mostani 1100 ölről? és hogy ezáltal az utvám a szállítási díj csökkenéséből fedezetet nyerend a közönség tárcájában? Vajjon nem gondolható-e, hogy az idő, amelyet a sok gyalog és kocsin közlekedő és teherszállító az új uton napról-napra megkimélne a beruházandó tőke kamatainál nagyobb értékű?

Naponként kimegy és bejő 100 ember, mindenik 500 öl — 1 kilométer utat kimélhet meg, egy napon át 100 kilométert, egy éven át 36,500 kilométert. Ennek értéke a zónavasuton is több 500 frtnál. Omnibuszon, kocsin ennek sokszorosa.

A teherárúnál pedig 50,000 métermázsáuk egy kilométerre vagy egy métermázsának 50 000 kilométerre szállítása a tengelyszállítási árakat véve számításba 6 krral, 3000 frt, egy év alatt.

Hogy mily csekély teher a fél—3 kros utvám kitűnik egy pár összehasonlítás után.

Áru	Érték mm.	Fogyaszt. adó	Utvám.
Cukor	50 frt	6 frt	3 kr.
Kávé	200 frt	27 frt	"
Kőolaj	18 frt	6 frt	"
Szesz	60 frt	35 frt	"
Bor	25 frt	10 frt	"
Sör	20 frt	6 frt	"

A nagyenyedi vásárvámtarifa egyes tételei:

Áru	Vám	frt	kr.
Nyersbőr darabjának vámja	1—5 kr. és egy mm. vámja	50 kr.	
A száraz gyümölcs vékája	2 " " "	20 "	
Hal kilója	2 " " "	2 frt	—
Kendermag vékája	1 " " "	6 "	
Leucse, paszuly	1 " " "	6 "	
Szalméz	1 " " "	1 "	—
2 liter tej	1 " " "	50 "	
5 tojás (10-felül)	1 " " "	98 "	
Turó kilója	1 " " "	1 "	—
Viasz kilója	1 " " "	1 "	—

Ime! a mit háton vagy szekéren hoznak azért métermázsánként 6 krtól 4 frtig terjedő vámot felzetnek, a mi vasuton jön vagy megy azért semmit, feltéve hogy nem a piacon árultatik vagy vásároltatik.

Ha a tojást a piacon adják el, 4 frt vámot fizet, ha falun szedték fel, egy mázsa — 2000 drb. ne bírna meg 3 krt? A tojás kivétel 1888-ben 1295 métermázsá volt, 1890-ben már 1780 mázsa. Ezt nem a piacon szedték össze.

Gyulafehérvárt vasuti burkolati vám néven szedik az utvámot és 1890-re 750 frt bevétel volt a költségvetésbe e címen felvéve.

Kolozsvárt is fenn áll e vám 4 krral mázsája után. Nálunk mért ne engedélyeznék?

Némelyek azt állították, hogy az örnagy a második expedició alkalmával a népvezér szállásán lakott, Buttyán rablott vagyonát kézzébe kerítette s e miatt félt tőle s félt különösen attól, hogyha Debreczebe fog saját kívánsága szerint vitetni ott nemesak azt, sőt egyéb bűneit is (mint pl. miként semtsítette meg a Drágos által kieszközölt békét stb.) felsorolná s akkor kitudja még mit történhetnék?

A kik korán reggel értek Lyoszászhelyre, azok a kirendelt fuvarokat lefoglalták s Butyínon keresztül Nagyváradra hajtottak; a többi pedig Zsimbron keresztül vette útját gyalog Kristyornak és onnan Bélyesesen keresztül Nagyváradnak.

A midőn Zsimbron felül a hógy alá értünk, látom hogy egy podgyász-fuvaros ökrös szekérével felkap a roszt hegyi utra. Epen e percben akar Hatvani a szekér mellett elmentni, de hogy-hogy nem? a lovának a hátulsó lába beleütökzik a szekér hátulsó tengelyébe, mire az megijed, félre ugrik és Hatvani lemarad róla.

Eddig Hatvaninak semmi baja sem volt s ha Debreczeben kezét a nyakába kötve hordta, ugy az itt szenvedett ut és nem csatában kapott seb következménye volt az.

Lyoszászhelyen túl a községek és egyes emberek gondoskodtak rólunk, elláttak étellemei és ruházzal a lehetőleg.

Pünkösöd első nap t Nagyváradon töltöttük és onnan oszoltunk aztán szét a négy világtáj felé, kiki magának a jobb idők beálltaig menedéket és ételmet kereszndő.

a. r. n. j.

(Vége)

Leh
zésére, ör
Mag
házipító e
szöbáhozat

napját ün
népek mil
közelebbi
legnagyobb
majdnem
ségének C
alkalmából
által elköve
közvetlenül
személye e
az a gond
dással vis
célyzattal a
jünk Isten
tartsa meg
— K
logiai taná
tanszék re
a Bethlen-

— S
társulata a
elfoglalva.
intező hata
Mig új ta
tartott s a
kőn Várad
színműve
replő szem
lékeny ma
lovag Der
Szilágyi Sz
mában, a
személyesi
varta Krim
pében. A j
lottak, bár
tor, a hata
volna porle
szefüggésbe
ban az is k
szól a ruha
azt is, hog
mondani v
álló szerep
zönség is
becskét.

— A
igazoló vá
gyülés f. l

— A
számosan
kifejezéseit
egylet műk
dag progr
verseny,
Felsége né

— K
tetlen jó a
tük által e
köszönetünk
ezeni Mart

— A
velt közönség
14. év óta fen
műszaki hefil
Mérnök ne
leményeket tar
nal értékesít
közleményeket
szellemi élvez
hogy még ez
1892-re a köz
nyével, csinos
naptárt ingyen

A Gaz
és változatos t
rajzokkal illu
Saerkes
temi m. tanár.
gyedre 3 frt
(IX. Lónyai ut

Lehetnek jobb módok a Sugárút költségeinek fedezésére, örömmel fogok más javaslatokhoz hozzájárulni.

Magam részéről azonban sokat szidalmazott indóházépítő elődeim hibájáért tartoztam egy kivihető mód szöbhözatalával. Valjék jóvá a rossz is.

Vasuti.

VEGYES HIREK.

— **Ő felségének, koronás Királyunknak** névnapját ünnepeli napunk megjelenése napján az ország. A népek millióinak imája aligha szállt e napon forróban a közelebbi években az egék Urához, mint most midőn a legnagyobb megdöbbenéssel kell értesülünk azon — majdnem hihetetlen — aljas merényletről, melyet Ő Felsőségének Csehországban léte alatt, Reichenbergbe utazása alkalmából, f. hó 1-én a vasuti pályatest felrobbantása által elkövettek. És ámbár e merénylet nem intéztetett közvetlenül Ő Felsőségé hodolattal szerzett legmagasabb személye ellen, mégis remegővé tette mindnyájunk szívét az a gondolat, hogy népei iránt oly odaadó gondoskodással viseltető nemes szívű Uralkodó ellen bármiféle célzattal a legkisebb merénylet csak céloztassék is. Gyűljünk Isten házába, kérve a Mindenhatót hogy védje és tartsa meg felséges királyunkat!

— **Kinevezések.** Józsa Zsigmondot rendes theologiai tanárra, Fograsi Bélát pedig a matematikai tanszék rendes tanárává választotta az ev. ref. közgyűlés a Bethlen-főiskolához.

— **Színészet.** Egry Kálmánnak városunkban időző társulata a mult héten szervezkedéssel erőgyűtéssel volt elfoglalva. Deréki Antal a tehetséges intricus vette át a intéző hatáskört megtartva Egry Kálmánt társigazgatónak. Mig új tagok érkeztek a társulat három napi pihenőt tartott s a diadalra vergődött reform okt. 1-én csütörtökön Váradi Antal „Hun utódok” című 3 felvonásos színművével csattanosan mutatta be programját. A szereplő személyek többsége igyekezett Váradi Antal gördülékeny magnas drámai nyelvén beszélni s a gaz Hagen lovag Deréki Antalban, a rajongjon szerelmes Polidora Szilágyi Szerénában, az ingatag jellemű Aladár Egry Kálmánban, a dalias Csaba Szarvasi Sándorban értelmes meg személyesítőre talált, Keresztesi Amáliát a reketség zavarta Krimhild nagy drámai erő kifejezést igénylő szerepében. A jelmezek és a kitűnő kiállítás is műgondra vallottak, bár ohajtottuk volna, hogy a tudós Prizkus Rhetor, a hatalmas keletromai császár nagykövetje feleserelte volna porlepte uti ruháját egy olyanra, mely némi összefüggésben állott volna Attila fényes udvarával, azonban az is lehet, hogy e szelid figyelmeztetésünk inkább szól a ruhátnak, mint az érdemes Rhetornak. Sajnáljuk azt is, hogy Bánfalvi Attilának hihetőleg igen fontos mondani valóját miért intézte csupán a közvetlen mellette álló szereplőkhez s miért nem ejtette sorát, hogy a közönség is megértsen abból a hallottaknál valamivel többeséket.

— **A m. állandó választmány** f. hó 10-én az igazoló választmány f. hó 12-én tartja gyűlését. A közgyűlés f. hó 28-án lesz.

— **Az Emke marosvásárhelyi közgyűlésére** számosan mentek el városunkból azon élénk érdeklődés kifejezésül, melyet a városlakók és feladatát híven betöltő egyesület működése iránt viseltetnek. Az ünnepélyek gazdag programmal vannak rendezve. Lesz banquette, hangverseny, táncestély, kirándulások, mindezeket pedig Ő Felsőségé névnapján fényes isteni tisztelet előzi meg.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok kik felejthetetlen jó anyánk halála alkalmával fájdalmukat részvételük által enyhíteni igyekeztek fogadják ez uton halás köszönetünket. Nagy-Ényed, 1891. október 3. Debreczeni Marton. Debreczeni Mariska.

Irodalom.

— **A gazdasági és műszaki haladás** iránt érdeklődő művelt közönség figyelmét a kezdődő évnegyed alkalmából felhívjuk a 14. év óta fennálló Gazdasági Mérnök című közérdekű gazdasági és műszaki hetilapra, különösen kiemelve hogy a Gazdasági Mérnök nem elvont elméleti fejtegetéseket, de oly gyakorlati közleményeket tartalmaz, melyek a gazdaság terén mindenkor hasznosnak értékesíthetők s ezek mellett oly általános érdekű cikkeket és közleményeket, a melyekből minden művelt ember tanulságot és szellemi élvezetet meríthet. — Ugyazint értesítjük t. olvasóinkat hogy még ez évben meg jelenik a Gazdasági Mérnök zsebnaptára 1892-re a közhasznú adatoknak és tudnivalóknak gazdag gyűjteményével, csinos vászonkötésben. A Gazdasági Mérnök előfizetői a zsebnaptárt ingyen kapják. Másoknak az ára 1 frt 50 kr.

A „Gazdasági Mérnök” megjelenik minden vasárnap gazdag és változatos tartalommal, díszesen kiállítva, képekkel és szakszerű rajzokkal illusztrálva.

Szerkeszti és kiadja Gonda Béla műszaki tanácsos, műegyetemi m. tanár. Előfizetési ára: Egész évre 12 frt, fél évre 6 frt, negyed évre 3 frt. Az előfizetési pénz a lap kiadóhivatalába Budapestre (IX. Lónyai utca 11.) küldendő.

CSARNOK.

EMLÉKEZÉS

egy

az életbelépes küszöbén, szerencsétlen véget ért pályatársamra és barátomra.

Nem engedte a Mindenható, hogy a szépen mutatkozó zsenge, áldásos kenyérré váljék s tápu szolgáljon — egy kis községnek bár; — rábocsátotta jeges viharát s a kalászok megtörttek, a magvak széthullottak s a vetés, — mely szép aratást ígért, — megsemmisült.

És a vihar, mely a termést megölte, érintette a szomszéd földeket is. Azok a kalászok is lahajták fejüket s úgy hullaják le magukról az essőcseppeket, mintha egy-egy könyesebb volna mindenik . . .

... Valánk pedig mi is egy kis vidék, mindenünk egy-egy község vetése, melybe a tudás magvait hinteggették a vidék sáfárai. — És valánk jó és közepes termőföldek; egyikünkben jobban mutatkozott az elvetett mag termése, mint a másikban. — És vala egy, mely százszoros termést ígért . . .

És már-már megérett, midőn jött egy jégvihar, mely letarolta összes termését, — magölte őt . . .

S a vihar minket is érintett, a mi kalászaink is lahajták fejüket, könnyeinket hullatják a szomszéd, letarolt föld felett . . .

Egy megölt lélek fölött szomorkodni. Egy megölt lélek sirhentjára akarnék koszorút fonni . . .

Keresem hozzá az emlékezés fonálát . . .

Nem kell magam erőltetnem, hivatalnól is elibem áll az a véres fő, azokkal a mások beszédes, most néma ajkakkal, a mások tüzes, most fénytelen szemekkel . . .

Oly nagyon, úgy fáj rája nézmem s mégis csak — minduntalan feléje fordul tekintetem . . .

Ot áll; s arcának fakult színe, szemének kimeredtsége s minden vonása oly feyegető, mintha számot kérne valakitől, mintha vádolna valakit . . .

Szólítom őt a közünk szokva volt barátságos hangon:

„Barátom! kit vádolsz? — “

És az élettelen alak nem válaszol; csak néz — néz mereven . . .

Szememet köny homályosítja el, kezem reszket, agyam remeg, szívem összecsobbad s gyarló lelkem nem talál feleletet a kérdésre:

„Te véres fő! Kit vádolsz?! “

Azelőtt, hogy bucsút vett volna a földi létől, csak néhány órával — együtt mulatott barátaival, társaival. Egyszer csak ütött az óra. Ő felkelt székéről s (mint élte folyamán szokott volt) csöndesen kiment. Mikor a mulatozók észrevették, hogy nincs ott, — nem ment senki utána. Azt mondta az egyik:

„Már elég volt neki a mulatozásból; hazament aludni!”

Igaz volt! Elég volt már neki minden földi „mulatozásból, — elment „aludni” — örök élmot!

És a jó lélek nem akarta idegenben fejezni be életét; hazafelé sietett . . .

— És az a vas szörnyeteg, mely tüszögve, zakatolva robogott délkelet felé, — nem birt érző szívvel, hadd érezze meg, hogy a közt a sok kutár lélek közt, a kik izzadva hajszolják egymást nappal s most az éjszandjében sietnek hazáról el, vagy haza — folytatni küzdelmüket a létért s a kik talán most behunyták szemüket egy pillanatra (mert hiszen a testnek is meg kell adni a pihenést) — ezek közt az élni vágyó, köznapl lelkek közt van egy ifju, ki lázas agyát az ablak hideg üvegjéhez nyomva bámul ki az alaktalan semmisségbe, a ki annyira sötétnek, alaktalannak és semmisnek látja önbévilágát, mint azokat a pusztá mezőket, azt a külvilágot, s a ki ép azért jobb hazába megyik . . .

Oh, hogyha lett volna érző szíve annak a gépnek, ha tudta volna, hogy egy kedves, egy becses ifju lelket szállít a másvilágba, megfordult és visszahozta volna köznének, élők köze s nekünk, barátainak! . . .

Visszahozta volna! hadd járjon ismét köztünk — úgy, mint azelőtt — — —

Ugy, mint azelőtt!

Én nem tudom: ismertétek-e őt? . . . ismertétek-e úgy, mint én? . . .

Nem szölok én az ő észbeli jeles tehetségeiről, nem szölok kiváló előhaladásáról tanulmányában. Arról illetékesebb jegyzések és elismerések szölanak.

Én barátomat siratom benne. Azt a barátot, a ki intett buzdított, vigasztalt, részt vett érzelmeimben, a ki igaz barát volt!

Pedig nem is oly rég ismerkedtem meg vele, pedig nem is oly gyakran érintkezünk.

De ha olykor egy-egy percre meglátogatott, vagy én felkerestem őt — mindinkább éreztem, hogy a mi kis társadalmunkban, abban a nagy tanintézetben kiváltkép ő volt az egyik, ki hozzám igazán vonzódott s kit igazán szerettem és becsültem . . .

Volt egy másik is; az elment messze. Ő pedig még messzebb . . .

Az a másik meg-meg látogat.

Ő nem . . . soha! — — —

Elvitte az a vas szörnyeteg egy másik szörnyeteg birodalmába, a háláléba.

Ott van.

Mikor aug. 30-án éles fűttel beérkezett a vonat a brassói pályaudvarba, már kibontakozott fátylai közül a nap s fényesen sütött.

Ki ügyelt volna épen akkor, hogy a kiszálló utasok közt egy komorképű ifju is bolyong, a ki utójára szemléli a fölkelő napot, — mert az ő lelkében örökre bealkonyult?!

... Vagy ki ügyelt arra, hogy ennek az ifjunak lábai egy elhagyott terembe tévedtek, a hol senkiesem látja, midőn fegyvert emel önmaga ellen? . . .

Talán a nagy zaj, vonatdörgés, kocsirobaj s emberi lármá közt nem is hallották azt a néhány pisztolydurranást?!

Mikor észrevették a történeteket, már végső lobbott vetett az ifju lelkének lángja és testének melege kihűlt. . . . Egy emberrel lett kevesebb a milliók közül.

S én nem is láthatam őt viszont!

De mégis! — Azon este, melynek delén hallám esetét, megjelent előttem. Szembeállott velem s láttára egyik gondolat a másikat űzte bennem: az agytól a szívtől s a szívtől az agyig.

S mégis! . . . Akkor is mint most: rejtély gyanánt mutatkozott az ő halovány testén az a sötét pont.

Mi vitte őt oda, a hol fölvetődik a „lenni vagy nem lenni” vagy alternatívája s hol az utóbbit választja a gyarló emberi fő?!

Oh! a sors utai kikutathatlanok!

A kövek hasadékaiba nedv szívárog s szétbomlasztja azokat. A virágokat s fákat önkébükön táplált féreg emészti meg. Az ember is önkéből táplálja a szenvedélyek, indulatok bábuját s némelyikünkben kikél egy-egy rovar, hogy éltünk fájának belsejét száttörve, vesztünkét okozza.

Tudós!, hogy neveznéd azt a férget, mely elpusztítja az ifju lelket?

— — Annak nincs neve.

Azt csak egy tudná megnevezni, ő maga.

Ő pedig nem nyitja földi hangra ajkait . . .

Nem nyitja feleletre, de válaszol más e kérdésre.

Hir szárnyára kél az ifju neve s a mit róla mondanak, félig rágalom, félig tudatlanság.

Igen! belekapaszkodik az egyik s azt mondja, hogy:

„Megölte magát, mert g y ő n g e, g y á v a volt!”

Némulj el, hazug nyelv! nem hiszek neked!

S most im jön a más:

„Megölte magát, mert szeretett!”

De kit? az összemériséget? egyest? önmagát?

Tudatlanság, a te feleleted maga a tudatlanság!

—

Magam nem tudok feleletet s újból . . . ismét, visszafordulok hozzá . . .

De ime! keresem üveges szemeit és — nem találom . . .

Talán az örök titkokat fűrkészi már?!

Oh erre is kevés az ember bölcsessége, hogy feleljen . . .

—

Avagy talán a föltételek előtt vezekel azért, hogy eldobá magától az Isten ajándékát?!

Talán! . . .

— — — — —

Oh barátain, vőreim! kérlek benneteket, ha szobá-
tokba vonulva (midőn már minden elesőndesült) az áhi-
tat szaruyán az Ur felé emeltek lelkiteket, — kérlek
mondjatok egy-egy imát az ő lelke üdvéért! . . .

... Megerdemelte . . .

—

Összeakartam szedni az emlékezés tarka virágait az
ő sirhautjára s — látjátok — csak kuszált virágszálakat
adtam elétek . . .

Fájó lelkem e néhány szálát is alig tudta össze-
szedni a mult rezejéről . . .

Engedjétek, hadd tüzzem föl végre koszorujára a
fölrást:

„Imádkoztatok érette!”

ifj. B. Józsa Gyula

Közgazdaság.

A rézgálicca! kezelt szőlők.

A legutóbbi napokban a sajtó által reprodukált oly hírek merültek fel, hogy a peronospora ellen rézgáliccaal permetezett szőlőkéké furtje, mustja és bora az egészségre ártalmas. Hogy ez ügyben a közönség tájékozva legyen, illetékes helyről szerzött adatok alapján a következőket közölhetjük:

Egész Franciaországban nincs valamirevaló szőlőbirtokos, a ki szőlőjét az előírt módon rézgáliccaal ne kezelné. És ez annál inkább szükséges, mert a rézgáliccaal nem kezelt szőlőkben, a mióta ott a peronospora megfészkelte magát, esakis ezen a módon folytathatják a szőlő és bortermetést. A rézgáliccaal nem kezelt szőlők vagy semmi, vagy csak féltérmetést adnak és még ezen termés is jobbra izetlen, fejletlen fürtökből áll, melyek csekély értékű, nehezen kezelhetők, nyúlósodásnak kitett borokat szolgáltatnak. Öt év óta folytatják Franciaországban és egybeitt a szőlőknek rézgáliccaal való permetezését, mely idő alatt a legelső orvosi és kémiai szaktekintélyek Franciaországban, Ausztriában, Olaszországban, Németországban, Amerikában konstatálták, hogy a rézgálicca olyan arányban, mint a minőben szőlők permetezésére használják, ártalmatlan.

Mindenki, a ki Francia- vagy Olaszországban termelt szőlőt és bort fogyaszt, meg lehet róla győződve, hogy a töke, melyen termelt, rézgáliccaal volt permetezve. E tényekkel szemben minden akadékoskodásnak meg kell szűnnie; mert a mi az általános praxisban ennyire bevált, azt elméleti szörzsáltasogatással megakadályozni nem lehet. Mostanában a szőlők permetezésénél, ha mézszel vagy szódával használjuk a rézgáliccaot, úgy készíthetjük az oldatot, hogy 100 liter vízre csak 2-4 kilogramm rézgálicca vesztünk. Ha pedig tiszta rézgáliccaal gattal dolgozunk, akkor 110 liter vízre csak egy fél kilogramm rézgálicca használunk. Megjegyzendő, hogy a védekezés első éveiben, sőt Franciaországban sok helyen még most is az eredeti bordeauxi keveréket használták és használják, melyben 100 liter vízre 6 kilogramm rézgálicca van szórva, és még az ilyen erős adagolás mellett sem történt semmi baj, dacára az évenként háromszor végrehajtott permetezésnek.

És ha mai nap már általában a gyengébb oldatokra szállottak le, ez egyáltalán nem egészségügyi okokból történt, hanem takarékosági szempontból; mert bebizonyult, hogy 2, 3, 4%-os keverékekkel is meglehetősen védelmezni a szőlőt.

A kémiai elemzés pedig kimutatta, hogy az így kezelt fürtökön sokkal kisebb mennyiségű réz van, mint a mennyi az ember szervezetében kárt okozhatna.

Ma már ezen kétségbevonhatlan tapasztalás révén a rézgálicca ártalmas természetét igazi értékre devalválódott. A saját egészségügyi tanács, Franciaország egyik elsőrendű szakbizottsága, — felismerve a rézvegyületeknek kisben való ártalmatlanságát, — tényleg meg is engedte, hogy a konzervált gyümölcsöknek rézvegyületekkel adjanak zöld színt. És hozzá tehetjük, hogy ezen engedélyezett rézmennyiség nagyobb, mint a mennyit az eredeti legerősebb bordeauxi keverékkel háromszor kezelt szőlőfürtökön eddig kimutálni sikerült.

És ha az általános tapasztalás szerint az említett országokban nyert, még a rendszeren permetezett szőlőfürtöt is aggodalom nélkül lehet megenni és tényleg eszik is már szerte Magyarországon is, akkor a must és bor ártalmasságáról már egyáltalán szó sem lehet, mert a kémiai elemzés bebizonyította, hogy a mustban már csak vagy egytizedrésze, a borban pedig csak körülbelül egy századrésze marad annak a rézgálicca mennyiségnek, mely a szőlőfürtre tapadt. Ezek szerint világos, hogy a permetezett szőlők furtjeinek és borának élvezete az egészségre

nézve károsnak nem mondható, sőt újból csak érdekükben figyelmeztetjük szőlőbirtokosainkat, hogy szőlőiket az előírt és a franciaországi tapasztalatok alapján megállapított módon (melynek leírása a földművelésügyi miniszteriumnál és ennek szaküzeménél is megkapható*) permetezzék rézgáliccaal és hogy határozottan utasítsák vissza azokat amitő beszédeit, kik az ilyen szőlőköt természet bármilyen okokból kifogásolják, vagy pedig azok árát lonyomni igyekeznek.

*) s melyet lapunkban mi is közöltünk.

Szerk.

SZERKESZTŐI IZENET.

Számos kéziratot s e közt az ev.ref. egyh. közgyűlésről szóló tárgyhalmaz miatt jövő számra kellett hagynunk.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN

Kiadóulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

NYILTÉR.*)

Az 1891. évi július 25-én tartott Nagyenyed városi képviselői közgyűlés után t. BÖJTE ZSIGMOND ur ellen ingerültségemben használt kifejezéseimet visszavonom.

Nagyenyed 1891. szept. 30.

Czeifer.

*) E rovatban közlötökért felelőséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK

Visszamaradt selyemszövetet 25% - 33 1/2% és 50% árengedmény mellett az eredeti árból küld öltönyöként és databonként, bér és vámmentesen HENNEBERG G. (es. kir. szállító) selyem-gyári raktár ZÜRICHBEN. Mintákkal készséggel szolgál. Megkereső levelekre 10 kros bolyeg.

1185-891.
tkvi.

Arverési hirdetmény

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint tkvi. hatóság által, tekintettel az 1194. 891. tkvi. sz. alatt beérkezett arverési kéreésre is a nagyenyedi kisegítő-takarékpénztárnak Popa Juon I. Jnon elleni végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási arverés, a nagyenyedi kisegítő takarékpénztárnak 80 frt tőkekövetelés és ennek 887 évi december hó 12 napjától járó 8% kamatai 12 frt 80 kr perbeli, 5 frt 55 kr végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 7 frt 80 kr továbbá Nyisztor Stefánnak 50 frt tőkekövetelés ennek 1889. nov. 7-től járó 8% kamatai 3 frt 40 kr. perbeli s 4 frt 60 kr végrehajtási már megállapított jelenlegi 7 frt 50 kr s a még felmerülő költségeknek felhajtása végett, végrehajtást szenvedő Popa Juon I. Juonnak a 1214 sz. tjkben A 1-6 r. sz. a. ingatlanaira 543 frt, valamint tekintettel az 1881. évi 60 ik t.-e. d. pontjára és Popa Juon I. Juon, Popa Niculae és kloru Nemes Irira nevére jelzett a krakkói 1212 sz. tjkben A 1-1 rend 413 a és 144 b. hrsz. a. egész beltelekre 211 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltettek.

Az arverés 1891. évi október hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Krakkó község házában fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át végrehajtható kivételével készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az arverés jogerő váltá után 3 egyenlő részben 30 60 és 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az

arverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a n.-enyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben frg beszámíttatni.

Az arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság, mint tkvi. hatóságul és Krakkó község előljárásiágánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróság, mint telekönnyi hatóság

Nagyenyed, 1891. ápril 8.

CSERNÁTONI VAJDA, kir. jbró.

1536-891. tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekönnyi hatóság által a kir. kinestárnak kiskoru Jaksa Söfia és társai elleni végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási arverés 18 frt 20 kr. adóhátralék és ennek 6% kamatai 4 frt 50 kr végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 4 frt 60 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedők Jaksa Söfia, Ana, Tyirilla és Todor kiskorúknak és Jaksa Juonnak a krakkói 256. sz. tjkben A 1, 2, 5, 7, és 10-15 rsz. a. ingatlanaira 1124 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltettek.

Az arverés 1891-ik évi október hó 31-dik napján d. e. 10 órakor Krakkó község házában fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át végrehajtható kivételével készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az arverés jogerőre váltá után 3 egyenlő részben 30, 60 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az arverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni.

Az arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbróóság mint telekönnyi hatóságul és Krakkó község előljárásiágánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróság, mint tkönnyi hatóság.

Nagyenyed, 1891. április hó 26.

CSERNÁTONI VAJDA, kir. jbró.

Sz. 618-891.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíróság, mint telekönnyi hatóság köz-hírré teszi, hogy Kuzlela Nikulás végrehajthatónak, Simonis György végrehajtható szenvedő elleni 36 frt tőkekövetelés és júrelkai iránti végrehajtási ügyében a monoyai 273. sz. tjkben A 1. r. sz. 495/1 hrsz. 5 frt, 2. r. 700/1. hrsz. 6 frt, 3. r. 1408/2. hrsz. 32 frt, 4. r. 2347. hrsz. 21 frt, 5. r. 2466/2. hrsz. 4 frt, 6. r. 2719. 2720 hrsz. 115 frt, 7. r. 3292. hrsz. 11 frt, 8. r. 4848/2. hrsz. 9 frt, 9. r. 5071. 5072 hrsz. 126 frt, 10. r. 5162. hrsz. 36 frt és a 11. r. 5770/1. hrsz. 32 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi szeptember hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Magura község házában megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-e. 42. §-ában jelzett ar-folyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igaz ügy miniszteri rndelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni.

A kir. járásbíróság, mint tkvi. hatóságul

Balázsfalván, 1891. június hó 26-ik napján

A kivonat hitelesül

KÖRÖS ENDRE,

kiadó.

A nagyenyedi szőlőgazdákhöz.

A kinek szüret alkalmával hordókra lenne szüksége, és eladó a mustja, kaphat Winkler Jánosnál hitelesített hordót, a ki is megvesszi a mustot, minőségéhez szabandó árban.

Mint Fischer és Heidlberg cégnek bizományossa van szerencsém tudatni, hogy ezen cégnek

összes termékei

nállam gyári áron kaphatók úgy mint: Tető-fedő pép, cement-fedő és elszigetelő lemezek (Isollir platte.)

mindenféle kátrányos, carbolineum fa rothadás megátlására; kátrányos ponyvák mindenféle nagyságban fekete és szürke.

Roman Portland és Permosi cementek főraktára nálam lévén, ezek mindig kaphatók.

Kovács faszen nállam leszállított áron kapható. 2-3

Továbbá

Bethlen utcában 3 szoba, konyha, pince, fűkamara kiadó, értekezhetni

Bisztritsányi Lajosnál,

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

21-34

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja Hiteles forrásokból származó értesüléseink gyorsasága, alaposága és sokasága, rovataink változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „EGYETÉRTÉS”-t népszerűvé. Az országgyűlést tárgyalásokról a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „EGYETÉRTÉS” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdáközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „EGYETÉRTÉS” kereskedelmi s földesit tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „EGYETÉRTÉS”-ben, a mire szüksége van. Változatos szerkesztett tárcájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „EGYETÉRTÉS”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „EGYETÉRTÉS” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámát a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.